

frunțase ale țării, fapt ce a răsplătit cum se cuvine nobila pasiune pentru arta muzicală a lucrătorilor din adincuri.

Pregătită cum se cuvine, această frumoasă aniversare a fost onorată de prezența unor personalități de prestigiu din CCES și ICED, Uniunea Generală a Sindicatelor din România, Uniunea compozitorilor și muzicologilor (reprezentată de compozitorii : Mircea Neagu, Constantin Romașcanu, George Derieșteanu și Ioan Miclea) alături de organele de stat, de partid, de sindicat și cultură ale județului Hunedoara, ale Municipiului Petroșani, ale orașului și Întreprinderii miniere Petrila, care au cinstit cum se cuvine acest important eveniment cultural din Valea Jiului.

Pentru a încununa sărbătorește această manifestare, Comitetul orășenesc de partid din Petrila și conducerea minei au asigurat cu sprijin material acțiunea de modernizare a Clubului Sindicatului, înobilat cu aleasă fantezie artistică prin aportul de neprețuit al sculptorului amator Ladislau Schmidt din localitate, recunoscut pentru originalitatea talentului său.

Redeschiderea festivă a acestui deosebit de frumos lăcaș de cultură a dublat — prin semnificația lui majoră — sărbătoarea corului pe care îl patronează, amplificând astfel evenimentul în conștiința publicului petrilean prezent la această solemnă manifestare artistică.

Programul de aniversare a corului s-a deschis cu *Cîntec de urare pentru Președintele țării*, urmat de piesa *Noroc bun* de Gh. Danga, ambele executate de formația sărbătorită. Au urmat apoi, mai multe cuvîntări de salut și apreciere la adresa corului „Freamătul adîncului“, din partea primarului orașului Petrila, a Comitetului Județean de partid Hunedoara, a președintelui Comitetului Sindicatului minerilor din Petrila, (tov. Belu Ioan, membru al corului), cuvîntul dirijorului formației, Vladimir Ureche, și al unor membri ai corului care, în finalul cuvîntului lor, propun expedierea unei telegrame de mulțumire și recunoștință Primului Miner al țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru condițiile minunate de muncă și viață de care se bucură azi muncitorii din adincuri ai Văii Jiului. După citirea și aprobarea textului telegramei, solemnitatea a continuat cu înmînarea unei Diplome de onoare și a unei Medalii din partea Consiliului Culturii și Educației Socialiste și a Institutului Central de Etnografie și Dialectologie, instituții reprezentate de compozitorul Mircea Neagu, care a rostit cu acest prilej un vibrant și emoționant cuvînt de salut corului sărbătorit. Un moment aparte l-a constituit în acest cadru, înmînarea unei Diplome de onoare și a unei cupe de cristal, alături de numeroase partituri muzicale și discuri, din partea Uniunii compozitorilor și muzicologilor, a președintelui ei Nicolae Călinoiu,

prin compozitorul George Derieșteanu, ca o recunoaștere a prestigiului de care se bucură formația corală în marea mișcare artistică de amatori din țară.

În partea a doua a manifestării, corul sărbătorit a prezentat un bogat și variat program de cîntece din creația noastră corală clasică și contemporană, ce a cuprins lucrări de I. Vidu, D.G. Kiriac, A. Bena, Gh. Bazavan, M. Neagu, C. Romașcanu, Șt. Andronic și G. Grigoriu.

Interpretate cu dăruire și căldură, cu patosul arderilor lăuntrice, al freamătului din adincuri de inimi, programul coral bărbătesc a răsunat amplu și expresiv, creînd în sufletele ascultătorilor adevărate momente de emoție artistică.

Subliniem faptul că un rol însemnat în evoluția artistică a formației l-a avut dirijorul și animatorul său Vladimir Ureche, care cu pricepere și talent a cucerit simțirea și interesul coriștilor, cît și a publicului numeros și îndrăgostit de muzică prezent în sală.

În încheierea programului artistic, ca un omagiu adus corului minerilor din Petrila, două formații de amatori din localitate, alături de Ansamblul „Hațegana“ din Hunedoara, au susținut un variat program de cîntece și dansuri, cu care au împodobit sărbătorește această însemnată manifestare artistică.

Iovan MICLEA

Săptămîna orădeană a muzicii, ediția a II-a

Începînd din toamna anului 1981, la Oradea, centru de vechi tradiții culturale și cu o efervescentă viață muzicală în prezent, se organizează o „săptămîna a muzicii“. Între 4 și 11 octombrie curent s-a desfășurat aici cea de a II-a ediție a acestei necesare sărbători a artei sunetelor.

Dacă prima ediție a „Săptămîinii orădene a muzicii“, cea de anul trecut, se rezumase în general la forțele artistice locale, ediția de curînd încheiată a reunit ansambluri de prestigiu ca și formații de prim rang din țară, a reunit, de asemenea, soliști și dirijori de notoritate, români și din străinătate. În consecință, plusul în care privește participarea și, implicit, calitatea concertelor și spectacolelor recente ediții, a înfîurit într-o mai mare măsură și publicul, destinatarul de drept al acestei suite de manifestări.

Ediția a II-a a „Săptămîinii orădene a muzicii“ a debutat luni, 4 octombrie, cu un deosebit de izbutit concert simfonic, eveniment la care și-au dat concursul meritoriu violonistul clujean *Ștefan Ruha*, dirijorul de excepțională eficiență la pupitru *Cristian Mandeal* și, nu în ultimul rînd, orchestra din Oradea. Am putut urmări așadar, în interpretări

de aleasă factură *Uvertura de concert* de Enescu, surprinzător de bine asimilată de către ansamblul simfonic local, apoi o strălucitoare versiune a *Simfoniei spaniole* de Lalo și, poate cea mai convingătoare recompunere sub aspectul realizării orchestrale din acea seară, *Simfonia a IX-a* de Șostakovič.

Șirul manifestărilor prilejuite de „Săptămîna“ orădeană s-a încheiat tot printr-un concert simfonic, cel de la 11 octombrie, concert care i-a avut ca protagoniști pe tînărul violoncelist cehoslovac *Daniel Veis*, solist cu excepționale disponibilități, absolvent al conservatorului din Moscova, și pe dirijorul orădean de întinsă experiență *Miron Rațiu*. *Concertul pentru violoncel și orchestră în si minor* de Dvorak, *Salbă — variațiuni simfonice pentru orchestră* de Liviu Comes și *Simfonia fantastică* de Berlioz au alcătuit programul acestui simfonic, de asemenea izbutit.

Muzica de cameră a avut o pondere considerabilă în economia manifestărilor la care ne referim. Am avut șanse să ascultăm la Oradea două remarcabile cvartete de coarde. Miercuri, 6 octombrie, am urmărit concertul *Cvartetului „Voces“* din Iași, o formație cu un palmares impresionant, alcătuită din instrumentiști de cea mai severă școală și care, împreună, se constituie într-un organism perfect omogenizat cu intenții impecabil sincronizate. În talmăcirea acestor valorosi muzicieni am savurat versiuni de referință ale unor creații cum sînt *Jocuri* de S. Păutza, *Cvartetul nr. 5* de D. Bughici și admirabil limpezit pînă în cel mai subtile detalii, *Cvartetul în Sol major op.22 nr. 2* de Enescu.

Excelente impresii a lăsat, la rîndul său, și *Cvartetul „Pro camera“* din Cluj-Napoca. *Ildikó Bányai*, *Grigore Botar*, *Nicolae Bányai* și *Adalbert Török* abordează cu aceeași dezinvoltură creații de L. Mețianu (*Cvartetul nr. 1*), Haydn (*Cvartetul nr. 51*) și Bartók (*Cvartetul nr. 5*), rigoarea muzicală a interpretărilor, disciplina muzicală individuală și de formație evidențiindu-se de la un capăt la altul al programului.

Pe violonistul *Andrei Agoston* și pe pianistul *Ferdinand Weis* îi nește, în pofida diferenței de vîrstă și de experiență concertistică, vocația pentru genul cameral. Muzicieni de cea mai exigentă formație, cei doi instrumentiști clujeni alcătuiesc un cuplu cu multe afinități, interpretările lor întîlnindu-se la înălțimea unei superioare profesionalități, dar și la cea a autenticei vibrații emoționale. Ne-au dovedit-o în *Impresii din copilărie* de Enescu în *Sonata a II-a în La major* de Bach, în *Sonata în sol minor* de Schubert, în *Sonata în Re major* de Beethoven și în *Adagio* de Kodály.

În limitele genului cameral putem considera și concertul à cappella susținut duminică, 10 octombrie, în frumoasa sală de la Muzeul Țării Crișurilor de către corala „*Camerata Felix*“, concert care, pe lîngă multiple alte calități, o are și pe aceea de a fi colorat, de a fi diversificat șirul momentelor concertante ale „Săptămîinii“ prin implicarea vocalului. În programul variat și complex al acestei apreciate formații, laureată a edițiilor II și III ale Festivalului național „Cîntarea României“ și a

Festivalului coral „C. Porumbescu“-Suceava, 1980, au figurat lucrări de C. Andrei, D. Buciu, A. Bena, Fr. Hubic, T. Jarda, V. Timaru, M. Neagu, J. Brahms, P.I. Ceaikovski, H.L. Hassler, Z. Kodály, O. Lassus, G.P. da Palestrina, H. Purcell, A. Scandelli, V.I. Șebalin.

Printre manifestările de cea mai largă audiență se numără totodată spectacolul de balet „*Enesciana*“ realizat de ansamblul Operei Române din Cluj-Napoca și spectacolul cu *Rigoletto* de Verdi al Operei Maghiare din același centru.

Avînd ca pretext sonor muzica din *Poema română* și din *Simfonia a III-a* ale marelui nostru muzician „*Enesciana*“, acest spectacol de ridicată valoare artistică, a adus în fața publicului imagini de reală forță de sugestie, limbajul coregrafic preponderent clasic conceput de *Vasile Solomon* (cel care semnează și regia, dealtfel) ca și scenografia, economică, dar de impecabil bun gust, a lui *Silviu Bogdan* potențînd prin mijloace specifice sensurile muzicii și evidențiind disponibilul artistic al ansamblului de balet, în frunte cu soliștii *Lucia Cristoloveanu*, *Valeria Gherghel*, *Dan Sas* și *Adrian Mureșan*.

Reprezentăția cu *Rigoletto* a pus în lumină, o dată în plus, marea dragoste pentru operă a publicului din Oradea. Sala Teatrului, devenită neîncăpătoare vineri, 8 octombrie, a găzduit, prin urmare, un spectacol mult așteptat, bine încheiat chiar în condiții de turneu; o anume economie, poate chiar o notă de cenușiu a scenografiei neîmpietînd, în fond, valoarea muzicală a spectacolului. Se cuvine a fi evidențiată în mod special disciplina și suplețea orchestrei, sever controlată de la pupitru de către dirijorul *Háry Béla*, iar în ce-i privește pe protagoniști, am remarcat cu deosebire interpretarea de revelatoare sensibilitate și veridicitate a rolului *Rigoletto* de către baritonul *Fogel Ladislau*.

În afara concertelor și spectacolelor amintite, la Oradea a fost organizat, în contextul „Săptămîinii muzicale“, și un foarte instructiv simpozion cu tema: *Aspecte actuale ale activității de culegere și valorificare a cîntecului popular*. Din partea Uniunii Compozitorilor la acest simpozion au participat prin semnificative contribuții compozitorii *Vinicius Grefiens* și *Dan Buciu*.

Avram GEOLDEȘ

IN MEMORIAM

Maria Jeritza

Brno, unde Maria Jeritza s-a născut în 1887, se mai numea acum un veac Brünn, așa cum Jeritza purta încă numele civil de Jedlitzka. O carieră fabuloasă, începută în corul Operei din München și încheiată pe scena Metropolitanului din New York, a făcut din ea o artistă celebră, un fel de etalon pentru aprecierea valorii artiștilor lirici din prima jumătate a acestui veac. Glasul, jocul de scenă, intensitatea comunicării emoției artistice au iscat în public și critici un entuziasm care evoca marile seri